

XV Wrocławska Konferencja Parazytologiczna „PARAZYTOLOGIA W OCHRONIE ŚRODOWISKA I ZDROWIA”

W dniach 3-5 września 2003 roku odbyła się kolejna, XV Konferencja Parazytologiczna zorganizowana przez Zakład Parazytologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Sekcję Parazytologii Ogólnej Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego. Miejscem obrad był Uniwersytet Wrocławski oraz ośrodek konferencyjny „Karolinka” w Karpaczu.

Konferencja parazytologiczna odbywała się równolegle z XI Konferencją Metodyczną pt. „Ochrona Środowiska na uniwersyteckich studiach przyrodniczych”, którego organizatorem było Wydziałowe Studium Ochrony Środowiska kierowane przez dyrektora – prof. dr hab. Elżbietę Lonc. Na wstępie prof. Lonc podkreśliła, że obie te konferencje połączyły magiczne słowa „środowisko i jego ochrona”, która dla współczesnych czasów stanowi prawdziwe wyzwanie.

Otwarcia obu konferencji w pięknej barokowej sali *Oratorium Marianum*, dokonał dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. dr hab. Andrzej Witkowski, podkreślając interdyscyplinarność ochrony środowiska i integracyjny cel spotkania.

Pierwsza, wspólna dla uczestników obu konferencji sesja, nosiła tytuł *Edukacja ekologiczna w nowym stuleciu – szanse i zagrożenia*, w której zaprezentowano pięć referatów. Prof. dr hab. Tomasz Winnicki (Politechnika Wrocławska) przedstawił aspekty prawne związane z Państwową Radą Ochrony Środowiska, dr hab. Marek Frankowicz (Uniwersytet Jagielloński) w referacie *Wewnętrzne systemy zapewnienia jakości kształcenia* nakreślił problemy edukacyjne bardzo istotne na progu wejścia Polski do Unii Europejskiej. Z dużym zainteresowaniem wysłuchano również referatu dra inż. Aureliusza Mikłaszewskiego (Politechnika Wrocławska) na temat *Rozwoju zrównoważonego w nauczaniu akademickim*. Następne dwa referaty, zaprezentowane przez parazytologów, dotyczyły problemów związanych z biologicznym zanieczyszczeniem środowiska i biologicznym zwalczaniem pasożytów, a więc ważnych zagadnień prośrodowiskowych. Prof. dr hab. Anna C. Majewska (AM Poznań) w bogato ilustrowanym referacie *Biologiczne zanieczyszczenie środowiska jako zagrożenie zdrowia publicznego* podkreśliła, że biologiczne zanieczyszczenie wód może być przyczyną wodnopochoodnych epidemii giardiozy, kryptosporidiozy, cyklosporozy i mikrosporozy. W następnym wykładzie *Biologiczne zwalczanie pasożytów w ochronie środowiska* prof. dr hab. Elżbieta Lonc zwróciła szczególną uwagę na pozytywne aspekty obecności pasożytów i ich rolę w środowisku, między innymi w biologicznym zwalczaniu stawonogów – wektorów chorób infekcyjnych i inwazyjnych człowieka i zwierząt.

Po przerwie na sesję posterową, która podsumowana była drugiego dnia obrad w Karpaczu, zaprezentowane zostały jeszcze trzy referaty. Prof. dr hab. Katarzyna Niewiadomska (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN) w referacie *Faunistyka – nauka dziewiętnastego czy dwudziestego pierwszego stulecia?* podkreśliła znaczenie niedocenianych w dobie biologii molekularnej dziedzin – faunistyki i systematyki – w badaniach nad różnorodnością biologiczną, a tym samym dała odpowiedź na postawione w tytule referatu pytanie; faunistyka jest istotną dziedziną nauki XXI wieku. Autorka zaznaczyła, że w celu poznania i zinwentaryzowania wszystkich żywych organizmów organizowane są obecnie międzynarodowe programy (*Strategia Ochrony Świata, Fauna Europaea, Species 2000-Europe*) gromadzące informacje dotyczące tych organizmów. Kontynuacją rozważań nad badaniami faunistycznymi był referat prof. dr hab. Teresy Pojmańskiej (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN) zatytułowany *Czy fauna pasożytnicza Polski jest dobrze poznana?* Z zaprezentowanych tabel i mapek rozmieszczenia geograficznego wynika, że fauna pasożytnicza poszczególnych grup żywicielskich jest nie do końca poznana; dalszych badań wymagają zwłaszcza gady, nietoperze, ssaki drapieżne i niektóre gatunki ptaków. Zagadnienie skażenia środowiska jajami *Toxocara* spp. oraz problem toksokarozy zostały poruszone w referacie *Psy, helminty i urbanizacja* zaprezentowanym przez prof. dr hab. Hannę Mizgajską-Wiktor (AWF, Poznań) a także w komunikacie dr Anny Boreckiej i dra Jakuba Gawora (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN) zatytułowanym *Badania zależności pomiędzy występowaniem klinicznych przypadków toksokarozy u dzieci, a skażeniem środowiska formami inwazyjnymi Toxocara spp. na terenie województwa mazowieckiego.*

Następne dwie sesje odbyły się już w Karpaczu. W pierwszej, pt. *Środowiskowe uwarunkowania parazytoz*, wygłoszone zostały dwa referaty i pięć komunikatów. Doc. dr hab. Bożena Moskwa (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN) w referacie *Mleko jako źródło rozprzestrzeniania się Neospora caninum* zaprezentowała wyniki badań wykazujące, że istnieje możliwość zarażenia się cieląt karmionych mlekiem krów serododatnich oraz, że należy brać pod uwagę możliwość zarażenia się człowieka po spożyciu mleka zawierającego tachyzoity *N. caninum*. Prof. dr hab. Jerzy Stefaniak (AM, Poznań) nakreślił rolę wielośrodkowych badań epidemiologiczno-klinicznych w rozpoznawaniu alweokokozy wątroby w Polsce, niezwykle ważnych z uwagi na wzrastającą ekstensywność inwazji *Echinococcus multilocularis* wśród lisów w naszym kraju i tym samym zwiększone ryzyko zarażenia człowieka.

W komunikatach: *Pełzaki z rodzaju Acanthamoeba jako wektory patogenicznych bakterii* – prof. dr hab. Edward Hadaś i wsp. (AM, Poznań); *Środowiskowe uwarunkowania włośnicy* – dr Piotr Nowosad (AM, Poznań); *Badania helmintologiczne osadów ściekowych przeznaczonych do rolniczego wykorzystania* – dr Teresa Kłapeć (Instytut Medycyny Wsi, Lublin); *Ekologiczna żywność – zdrowa czy bezpiecz-*

na? – dr Anna Werner (AM, Poznań) – autorzy zaprezentowali wyniki najnowszych badań nad wpływem czynników środowiskowych na rozprzestrzenianie się pasożytów i chorób pasożytniczych.

Kolejnym blokiem tematycznym był *Parazytologiczny monitoring środowiska*. W wygłoszonych tu referatach: *Wykorzystanie pasożytów leszcza (*Abramis brama*) do monitoringu stanu środowiska* – dr Aleksander Kędra (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN), *Zmiany w faunie pasożytniczej płoci (*Rutilus rutilus* L.) w wybranych jeziorach Pojezierza Mazurskiego* – dr Ewa Dzika (UWM, Olsztyn) oraz komunikatach: *Małże jako bioindykatory biologicznego zanieczyszczenia wody* – dr Anna Słodkiewicz (AM, Poznań), *Mikrosporidiozy wodnych bezkręgowców występujących w zbiornikach wodnych różnych typów* – dr hab. Mykola Ovcharenko (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN) zaakcentowano rolę pasożytów żyjących w organizmach wodnych w monitorowaniu zanieczyszczenia tego środowiska. Następne trzy komunikaty dotyczyły pasożytów występujących u wolno żyjących gryzoni: *Zespoły pasożytów krwi u myszy polnej *Apodemus agrarius** – dr Grzegorz Karbowski (Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego, PAN), *Różnorodność gatunkowa naturalnej helmintofauny i jej rola w zarażeniu *Cryptosporidium parvum* u wolno żyjących gryzoni* – mgr Katarzyna Kuliś (Uniwersytet Warszawski) oraz *Transmisja horyzontalna *Borrelia burgdorferi* s.l. u dziko żyjących gryzoni* – dr Agnieszka Pawełczyk (Uniwersytet Warszawski).

W trakcie omawiania sesji posterowej (prowadzonego przez prof. dr hab. Teresę Pojmańską) wywiązała się ciekawa i ożywiona dyskusja merytoryczna dotycząca większości prezentowanych 14 plakatów. Tematyka doniesień plakatowych była zróżnicowana i dotyczyła zarówno nowych metod diagnostycznych, badań faunistycznych jak i morfologii pasożytów. Prof. Pojmańska dokonała również podsumowania obrad i zamknięcia części naukowej spotkania, uznając konferencję za udaną i ciekawą, szczególnie podkreślając pożytek płynący z żywej dyskusji, w której brało udział wielu młodych parazytologów. W konferencji parazytologicznej uczestniczyło ponad 40 osób, reprezentantów wielu ośrodków naukowych w Polsce.

W drodze powrotnej do Wrocławia uczestnicy konferencji zwiedzili piękny zabytek – Klasztor Cystersów w Krzeszowie, który jest kandydatem do Światowego Dziedzictwa UNESCO, a z okien autobusu mogli podziwiać piękno Karkonoszy w promieniach jesiennego słońca.

Anna Okulewicz
Zakład Parazytologii Uniwersytetu Wrocławskiego